

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 stycznia 2022 r.

opis z przykładami

W wersji IKP 2022.1.01 zostały wprowadzone zmiany wymuszone Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 7 stycznia 2022 r. w sprawie przedłużenia terminów poboru i przekazania przez niektórych płatników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych.

W systemie IKP zostały dodane:

- w kartotece osobowej na zakładce US możliwość dodania Oświadczenia o niepominiejszaniu zaliczki do teoretycznej
- dodany parametr podatkowy ZMNIEJSZENIE_ZALICZKI_DO_TEORET - Zmniejszenie zaliczki na podatek do teoretycznej zaliczki wg stanu na dzień 2021-12-31 (1 Tak, 0 Nie), domyślnie 1 (Tak) od 2022-01-01
- dodany składnik płacowy 8133 SKL.ZD.O.TEOR. - Składka zdrowotna podlegająca odliczeniu od podatku wg stanu na dzień 2021-12-31
- dodany składnik płacowy 8134 ZAL.POD.TEOR. - Zaliczka na podatek wg stanu na dzień 2021-12-31
- dodany składnik płacowy 8135 ZMNIEJ.ZAL.POD. - Zmniejszenie zaliczki na podatek o różnicę z zaliczką wg stanu na dzień 2021-12-31
- w sposobach wynagradzania dla umów o pracę oraz zlecenie (tam, gdzie są wcześniejsze składniki np. zwolnień) dodane nowe składniki oraz zmodyfikowany składnik podatku, aby uwzględniał korektę o składnik 8135

Zaliczka na podatek obliczona zgodnie z przepisami rozporządzenia z 7.01.2022 r.

Od 8 stycznia 2022 r. obowiązuje rozporządzenie z 7.01.2022 r. w sprawie przedłużania terminów poboru i przekazania przez niektórych płatników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (Dz.U. poz. 28) - dalej r.p.t.p.z. Przepisy rozporządzenia przedłużają terminy do pobrania i przekazania przez płatnika zaliczki na PIT w części stanowiącej nadwyżkę kwoty zaliczki obliczonej zgodnie z nowymi zasadami obowiązującymi od 1.01.2022 r. nad kwotą zaliczki obliczonej zgodnie ze starymi zasadami obowiązującymi do 31.12.2021 r. Zmienione zasady mają zastosowanie do przychodów uzyskanych od 1.01.2022 r. do 31.12.2022 r. w wysokości do 12.800 zł miesięcznie.

Przedłużony termin przekazania tej nadwyżki do US nie został w przepisach rozporządzenia określony jako konkretna data, będzie on bowiem upływał w miesiącu, w którym wystąpi tzw. ujemna różnica pomiędzy kwotą zaliczki obliczoną zgodnie z nowymi zasadami a kwotą zaliczki obliczoną zgodnie z przepisami obowiązującymi na dzień 31.12.2021 r., tj. w miesiącu, gdy kwota zaliczki obliczona

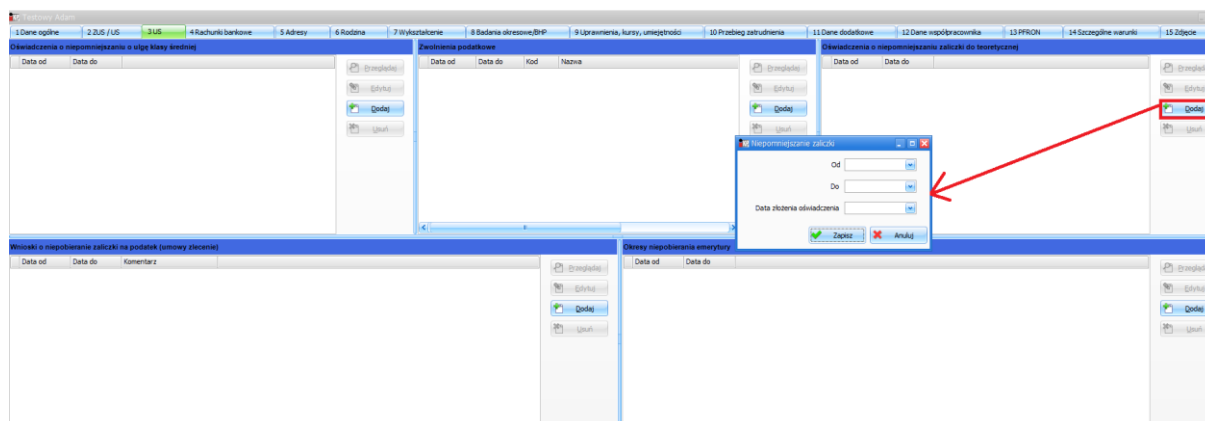
zgodnie z przepisami obowiązującymi w 2021 r. będzie wyższa. Nadwyżka będzie przekazywana do US w terminie określonym dla przekazania zaliczki na podatek od przychodów uzyskanych w miesiącu, w którym wystąpiła ujemna różnica.

1. Wniosek o rezygnację stosowania przepisów rozporządzenia

Przepisów rozporządzenia nie będzie stosował płatnik, któremu pracownik lub zleceniobiorca złoży sporządzony na piśmie wniosek o niestosowanie mechanizmu pobierania zaliczek na podatek zgodnie z przepisami rozporządzenia (§ 5 r.p.t.p.z.).

Wniosek ten może jednak złożyć podatnik tylko temu płatnikowi, który nie zmniejsza zaliczki na podatek o kwotę stanowiącą 1/12 kwoty zmniejszającej zaliczkę na podatek.

W systemie IKP wniosek o rezygnację stosowania przepisów rozporządzenia dodaje się w kartotece osobowej na zakładce US. Należy dodać Oświadczenia o niepomniejszeniu zaliczki do teoretycznej.

Dodatkowo dla umów o pracę przy wyliczeniu zaliczki sprawdzany jest warunek ulgi podatkowej (kwoty wolnej). Jeśli na umowie ulga podatkowa jest wybrana, mimo dodania oświadczenia o niepomniejszeniu zaliczki do teoretycznej, nie będzie ono brane pod uwagę.

2. Obliczenie zaliczek na podatek na podstawie rozporządzenia

Mechanizm obliczania zaliczek zgodnie z przepisami r.p.t.p.z. składa się z kilku etapów.

Etap wstępny to ustalenie czy podatnik (pracownik, zleceniobiorca) uzyskuje w miesiącu przychód, który nie przekracza kwoty 12.800 zł. Zmienione zasady mają bowiem zastosowanie do przychodów uzyskanych od 1.01.2022 r. do 31.12.2022 r. w wysokości do 12.800 zł miesięcznie. Jeśli płatnik wypłaca temu samemu podatnikowi wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę i umowy zlecenia limit stosuje odrębnie do każdego źródła przychodów.

Etap pierwszy – dwukrotne obliczenie zaliczki

Nowy mechanizm obliczania i poboru zaliczki polega w skrócie na obliczeniu zaliczki na podatek dwukrotnie:

- zgodnie z przepisami obowiązującymi w roku, w którym zaliczka jest pobierana, tj. według zasad obowiązujących w 2022 r.;
- drugi raz jako zaliczki na podatek obliczonej zgodnie z przepisami obowiązującymi na dzień 31.12.2021 r.

Etap drugi - porównanie

Kolejny etap to porównanie, która zaliczka na podatek jest mniejsza – zaliczka na podatek obliczona według nowych zasad czy też zaliczka na podatek obliczona według zasad obowiązujących w 2021 r.

Etap trzeci – ustalenie nadwyżki

Przepisy rozporządzenia stosuje płatnik, jeśli zaliczka obliczona według nowych zasad jest wyższa od zaliczki obliczonej na starych zasadach, w konsekwencji czego kwota wynagrodzenia, która przysługiwałaby pracownikowi do wypłaty byłaby niższa.

Jeśli obliczona zaliczka na podatek według zasad obowiązujących w 2022 r. jest wyższa od zaliczki na podatek obliczonej według zasad z 2021 r., nadwyżki tej płatnik nie pobiera z wynagrodzenia pracownika w miesiącu jej obliczenia. W tym miesiącu podatnik zapłaci zaliczkę na podatek w takiej wysokości w jakiej zapłaciłby zaliczkę w 2021 r.

Etap czwarty – pobranie nadwyżki

Nadwyżka zaliczki na podatek zostanie pobrana:

- 1) albo w miesiącu, w którym powstanie tzw. ujemna różnica, tj., gdy zaliczka obliczona według polskiego ładu będzie niższa od zaliczki obliczonej według zasad obowiązujących w 2021 r. – nadwyżka będzie mogła być pobrana tylko do wysokości ujemnej różnicy;
- 2) albo w rozliczeniu rocznym podatnik sam rozliczy nadwyżkę – jeśli w kolejnych miesiącach roku nie będzie przypadku, gdy zaliczka obliczona według polskiego ładu będzie niższa od zaliczki obliczonej według zasad obowiązujących w 2021 r.

Ten mechanizm rozliczenia nadwyżki podatku powstałej między nowymi a starymi zasadami, której wcześniej płatnik nie pobrał polega na tym, że płatnik ją pobierze (a podatnik zapłaci) w kolejnych miesiącach roku podatkowego oczywiście pod warunkiem, że w kolejnych miesiącach kwota zaliczki obliczona zgodnie z zasadami obowiązującymi od 2022 r. będzie niższa od zaliczki obliczonej według zasad obowiązujących w 2021 r. Przy normalnym stosowaniu przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych podatnik w tych miesiącach otrzymałby wyższą kwotę wynagrodzenia do wypłaty. Tak jednak nie będzie, ponieważ w poprzednich miesiącach płacąc niższą zaliczkę na podatek otrzymał wyższą pensję. W miesiącu, w którym mógłby skorzystać na

rozliczeniach wynikających z nowych obowiązujących w 2022 r. zasad podatnik nie otrzyma wyższej pensji, ponieważ musi oddać część zaliczki na podatek, której wcześniej płatnik, stosując przepisy rozporządzenia nie pobrał.

Gdyby nadwyżka zaliczki na podatek nie pobrana w poprzednich miesiącach była wyższa od tzw. ujemnej różnicy jaka wystąpiła w danym miesiącu, pozostałą część nadwyżki płatnik pobiera w następnych miesiącach roku podatkowego, a jeśli nie jest to możliwe rozlicza w rozliczeniu rocznym. Nadwyżkę do wysokości ujemnej różnicy płatnik przekazuje do US w terminie przekazania zaliczki na podatek od przychodów uzyskanych w miesiącu, w którym wystąpiła ujemna różnica.

Etap piąty – rozliczenie roczne

Rozliczenie roczne to ostatni etap, w którym nastąpi faktyczne rozliczenie podatku i powstanie konieczność rozliczenia nadpłaty lub niedopłaty podatku.

Ważne!

Rozporządzenie nie zmienia zasad obliczania zaliczki na podatek według nowych i według starych zasad.

3. Zaliczka na podatek od dochodów ze stosunku pracy obliczona według nowych zasad

Obliczając zaliczkę na podatek według nowych zasad płatnik stosuje koszty uzyskania przychodów (jeśli pracownik z nich nie zrezygnował), ulgę dla pracowników (jeśli pracownik z niej nie zrezygnował), pomniejsza zaliczkę na podatek o 1/12 kwoty zmniejszającej podatek (jeśli pracownik złożył PIT-2).

Podstawą obliczenia zaliczki jest dochód, za który uważa się uzyskane w ciągu miesiąca przychody ze stosunku pracy w rozumieniu przepisów art. 12 u.p.d.o.f. oraz zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacane przez płatnika,

po odliczeniu

- 1) kosztów uzyskania przychodów (250 zł, 300 zł, 50%);
- 2) potrąconych przez płatnika w danym miesiącu składek na ubezpieczenie społeczne finansowanych przez pracownika (13,71% podstawy wymiaru);
- 3) kwoty ulgi dla pracowników – jeśli uzyskane w ciągu miesiąca przychody ze stosunku pracy, które podlegają opodatkowaniu wynoszą co najmniej 5701 zł i nie przekraczają kwoty 11 141 zł i pracownik nie zrezygnował ze stosowania ulgi.

Podstawa obliczenia zaliczki:

Przychód – KUP – składki (13,71%) – ulga dla pracowników = Podstawa obliczenia zaliczki

Zaliczka na podatek:

Podstawa obliczenia zaliczki x 17% – 1/12 kwoty zmniejszającej podatek = zaliczka na podatek według zasad obowiązujących w 2022 r.

4. Zaliczka na podatek od dochodów ze stosunku pracy obliczona według zasad obowiązujących w 2021 r.

Obliczając zaliczkę na podatek według starych zasad płatnik stosuje koszty uzyskania przychodów (jeśli pracownik z nich nie zrezygnował), pomniejsza zaliczkę na podatek o 1/12 kwoty zmniejszającej podatek (jeśli pracownik złożył PIT-2) oraz o składkę na ubezpieczenie zdrowotne (7,75% podstawy wymiaru tej składki).

Podstawą obliczenia zaliczki jest dochód, za który uważa się uzyskane w ciągu miesiąca przychody ze stosunku pracy w rozumieniu przepisów art. 12 u.p.d.o.f. oraz zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacane przez płatnika,

po odliczeniu

- 1) kosztów uzyskania przychodów (250 zł, 300 zł, 50%) oraz
- 2) potrąconych przez płatnika w danym miesiącu składek na ubezpieczenie społeczne finansowanych przez pracownika (13,71% podstawy wymiaru).

Podstawa obliczenia zaliczki:

Przychód – KUP – składki (13,71%) = Podstawa obliczenia zaliczki

Zaliczka na podatek:

Podstawa obliczenia zaliczki x 17% - 1/12 kwoty zmniejszającej podatek – składka na ubezpieczenie zdrowotne (7,75% podstawy wymiaru) = Zaliczka na podatek według przepisów z 2021 r.

Przykład:

Wynagrodzenie pracownika ustalono w stałej miesięcznej stawce w wysokości 10.000 zł miesięcznie.

Podstawowe koszty uzyskania przychodów – 250 zł;

Pracownik złożył PIT-2;

Pracownik nie jest uczestnikiem PPK.

Lista płac styczeń 2022 r.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne: 10.000 zł

Składki na ubezpieczenie społeczne: 1371 zł

Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne: 8.629,00 zł (10.000 zł – 1371 zł)

Składka na ubezpieczenie zdrowotne 9% podstawy wymiaru: 776,61 zł

Składka na ubezpieczenie zdrowotne 7,75% podstawy wymiaru: 668,75 zł (iKP składnik 8133)

Ulga dla pracowników:

$(A \times (-7,35\%) + 819,08 \text{ zł}) \div 0,17$, dla A wyższego od 8549 zł i nieprzekraczającego kwoty 11 141 zł

$(10.000 \text{ zł} \times (-7,35\%) + 819,08 \text{ zł}) \div 0,17 = 494,59 \text{ zł}$

Zaliczka obliczona według zasad obowiązujących od 1.01.2022 r.

$10.000 \text{ zł} - 250 \text{ zł (kup)} - 1371 \text{ zł (składki)} - 494,59 \text{ zł (UKŚ)} = 7884,41 \text{ zł}$ po zaokrągleniu 7884 zł

$7884 \text{ zł} \times 17\% - 425 \text{ zł} = 915,28 \text{ zł}$ po zaokrągleniu 915 zł

Zaliczka obliczona według zasad obowiązujących do 31.12.2021 r.

$10.000 \text{ zł} - 250 \text{ zł (kup)} - 1371 \text{ zł (składki)} = 8379 \text{ zł}$

$(8379 \text{ zł} \times 17\%) - 43,76 \text{ zł} - 668,75 \text{ zł (7,75\% zdrowotna)} = 711,92 \text{ zł}$ po zaokrągleniu 712 zł (iKP składnik 8134)

Porównanie zaliczek:

$915 \text{ zł} - 712 \text{ zł} = 203 \text{ zł}$ (nadwyżka do pobrania w miesiącu, w którym wystąpi ujemna różnica) (iKP składnik 8135)

Kwota do wypłaty:

$10000 \text{ zł} - 1371 \text{ zł (składki E, R, CH)} - 776,61 \text{ zł (zdrowotna)} - 712 \text{ zł zaliczka na podatek} = 7140,39 \text{ zł}$

Zaliczka na podatek w kolejnych miesiącach:

	Zaliczka wg zasad 2021	Zaliczka wg zasad 2022	Różnica
Styczeń	712	915	203
Luty	712	915	203
Marzec	712	915	203
Kwiecień	712	915	203
Maj	712	915	203
Czerwiec	712	915	203
Lipiec	712	915	203
Sierpień	712	915	203

Wrzesień	712	915	203
Październik	712	915	203
Listopad	1708	915	-793
Grudzień	2013	915	-1098
Razem	10841	10980	-139

Lista płac listopad 2022 r.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne: 10.000 zł

Składki na ubezpieczenie społeczne: 1371 zł

Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne: 8.629,00 zł (10.000 zł – 1371 zł)

Składka na ubezpieczenie zdrowotne 9% podstawy wymiaru: 776,61 zł

Składka na ubezpieczenie zdrowotne 7,75% podstawy wymiaru: 668,75 zł

Ulga dla pracowników:

$(A \times (-7,35\%) + 819,08 \text{ zł}) \div 0,17$, dla A wyższego od 8549 zł i nieprzekraczającego kwoty 11 141 zł

$(10.000 \text{ zł} \times (-7,35\%) + 819,08 \text{ zł}) \div 0,17 = 494,59 \text{ zł}$

Zaliczka obliczona według zasad obowiązujących od 1.01.2022 r.

$10.000 \text{ zł} - 250 \text{ zł (kup)} - 1371 \text{ zł (składki)} - 494,59 \text{ zł (UKŚ)} = 7884,41 \text{ zł}$ po zaokrągleniu 7884 zł

$7884 \text{ zł} \times 17\% - 425 \text{ zł} = 915,28 \text{ zł}$ po zaokrągleniu 915 zł

Zaliczka obliczona według zasad obowiązujących do 31.12.2021 r.

$10.000 \text{ zł} - 250 \text{ zł (kup)} - 1371 \text{ zł (składki)} = 8379 \text{ zł}$

$(1738 \text{ zł} \times 17\%) + (6641 \text{ zł} \times 32\%) - 43,76 \text{ zł} - 668,75 \text{ zł (7,75\% zdrowotna)} = 1708,07 \text{ zł}$ po zaokrągleniu 1708 zł

Porównanie zaliczek:

$915 \text{ zł} - 1708 \text{ zł} = -793 \text{ zł}$ (ujemna różnica)

Nadwyżka za miesiące I-X 2022

$203 \text{ zł} \times 10 \text{ miesięcy} = 2030 \text{ zł}$

$2030 \text{ zł} - 793 \text{ zł} = 1237 \text{ zł}$ – nadwyżka do rozliczenia w kolejnych miesiącach

Kwota do wypłaty

$10000 \text{ zł} - 1371 \text{ zł (składki E, R, CH)} - 776,61 \text{ zł (zdrowotna)} - (915 \text{ zł} + 793 \text{ zł}) = 6144,39 \text{ zł}$

5. Zaliczka na podatek od dochodów z umów zlecenia według zasad obowiązujących w 2022 r.

Podstawa obliczenia zaliczki

Przychód z tytułu umowy zlecenia

minus

KUP ((20% przychodu po pomniejszeniu o składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe)

minus

pobrane przez płatnika w danym miesiącu składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe

= Podstawa obliczenia zaliczki.

Zaliczka na podatek

Podstawa obliczenia zaliczki x 17% = Zaliczka na podatek według nowych zasad

6. Zaliczka na podatek od dochodów z umów zlecenia według zasad obowiązujących w 2021 r.

Podstawa obliczenia zaliczki

Przychód z tytułu umowy zlecenia

minus

KUP (20% przychodu po pomniejszeniu o składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe)

minus

pobrane przez płatnika w danym miesiącu składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe

=

Podstawa obliczenia zaliczki

Zaliczka na podatek

Podstawa obliczenia zaliczki x 17% minus składka na ubezpieczenie zdrowotne (7,75% podstawy wymiaru) = zaliczka na podatek

Przykład:

Wynagrodzenie zleceniobiorcy za styczeń 10.000 zł i w kolejnych miesiącach 2022 r.

Koszty uzyskania przychodów 20%;

Zleceniobiorca nie jest uczestnikiem PPK;

Zleceniobiorca podlega obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i zdrowotnemu, dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu

Rozliczenie wynagrodzenia za styczeń 2022 r.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne: 10.000 zł

Składki na ubezpieczenie społeczne: 1371 zł

Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne: 8.629,00 zł (10.000 zł – 1371 zł)

Składka na ubezpieczenie zdrowotne 9% podstawy wymiaru: 776,61 zł

Składka na ubezpieczenie zdrowotne 7,75% podstawy wymiaru: 668,75 zł) (iKP składnik 8133)

KUP

$(10.000 \text{ zł} - 1371 \text{ zł}) \times 20\% = 1725,80 \text{ zł}$

Zaliczka obliczona według zasad obowiązujących od 1.01.2022 r.

$10.000 \text{ zł} - 1725,80 \text{ zł (kup)} - 1371 \text{ zł (składki)} = 6903,20 \text{ zł po zaokrągleniu } 6903 \text{ zł}$

$6903 \text{ zł} \times 17\% = 1173,51 \text{ zł po zaokrągleniu } 1174 \text{ zł}$

Zaliczka obliczona według zasad obowiązujących do 31.12.2021 r.

$10.000 \text{ zł} - 1725,80 \text{ zł (kup)} - 1371 \text{ zł (składki)} = 6903,20 \text{ zł po zaokrągleniu } 6903 \text{ zł}$

$6903 \text{ zł} \times 17\% - 668,75 \text{ zł (zdrowotna } 7,75\%) = 504,76 \text{ zł po zaokrągleniu } 505 \text{ zł) (iKP składnik 8134)$

Porównanie zaliczek:

$1174 \text{ zł} - 505 \text{ zł} = 669 \text{ zł (nadwyżka do pobrania w miesiącu, w którym wystąpi ujemna różnica)) (iKP składnik 8135)$

Kwota do wypłaty

$10000 \text{ zł} - 1371 \text{ zł (składki E, R, CH)} - 776,61 \text{ zł (zdrowotna)} - 505 \text{ zł zaliczka} = 7347,39 \text{ zł}$

Zaliczka na podatek w kolejnych miesiącach:

	Zaliczka wg zasad 2021	Zaliczka wg zasad 2022	Różnica
Styczeń	505	1174	669
Luty	505	1174	669
Marzec	505	1174	669
Kwiecień	505	1174	669
Maj	505	1174	669
Czerwiec	505	1174	669
Lipiec	505	1174	669
Sierpień	505	1174	669
Wrzesień	505	1174	669
Październik	505	1174	669
Listopad	505	1174	669
Grudzień	505	1174	669
Razem	6060	14088	8028

Rozliczenie roczne za 2022 r.

Przychód 120.000,00 zł

Składki ZUS 16.452,00 zł

KUP 20.709,60 zł

Dochód 82.838,40 zł

Podatek: $(82.838,00 \text{ zł} \times 17\%) - 5100 \text{ zł} = 8982,46 \text{ zł}$ po zaokrągleniu 8982 zł

Zaliczki na podatek zapłacone w 2022 r. 6060 zł

Dopłata: $8982 \text{ zł} - 6060 \text{ zł} = 2922 \text{ zł}$ dopłata podatku**7. Wynagrodzenia wypłacone przed 7.01.2022 r.**

Jak wynika z przepisów rozporządzenia w przypadku, gdy wypłata wynagrodzenia w styczniu została zrealizowana przed 7 stycznia 2022 r. i z wynagrodzenia pracownika została pobrana zaliczka w części odpowiadającej nadwyżce obliczonej zgodnie z przepisami rozporządzenia, która jeszcze nie została przekazana na konto urzędu skarbowego, płatnik powinien niezwłocznie zwrócić nadwyżkę podatnikowi (§ 4 r.p.t.p.z.).